

ایران در فضای سیاسی دوگانه حول برجام به سر می برد؛

مرز باریک فشار و بن بست

محبوبه ولی

مرز باریک فشار و بن بست، یعنی همان جایی که می‌تواند فشار را انقدر زیاد کند که جایی برای بازگشت باقی نماند، برجام را در دوراهی «پایان و احیا» قرار داده است.

ایران درباره برجام و آمریکا بر سر یک دوراهی است؛ گرچه که نهایتاً حاکمیت درباره این دوراهی تصمیم خواهد گرفت اما به هر حال برجام و روابط ایران و آمریکا، در یک فضای دوگانه با استانداردهای کاملاً متفاوت دست و پایی می‌زند.

شاهد مثالی واکنش کیهان به توثیت دو روز پیش وزیر خارجه ایران است. محمدجواد ظریف بعد از آنکه ریچارد میلز، نماینده آمریکا در سازمان ملل خبر داد که آمریکا نامه دولت ترامپ به شورای امنیت مبنی بر بازگشت خودکار تحریم‌های این شورا علیه ایران را پس گرفته است، در توییتر نوشت: «آمریکا اذعان کرد که هیچ اعتباری ندارد.» او ادامه داد بود که اگر آمریکا در پایبندی به این قطعنامه همه تحریم‌های دولت ترامپ علیه ایران را بردارد، ما نیز فوراً کاهش تعهدات خود را به عقب برمی گردانیم. حسین شریعتمداری اما در کیهان به شدت نسبت به این موضوع واکنش نشان داد و یادآوری کرد که نامه دولت ترامپ به شورای امنیت قبل تر از سوی اعضای این شورا رده شده بود و اساساً

آنچه ریچارد میلز به عنوان یک امتیاز برای ایران مطرح کرده اصلاً وجود خارجی ندارد.

تصمیم نهایی با مجلس است نه دولت

شریعتمداری در بخش دیگری از یادداشت خود درباره توثیت وزیر خارجه نوشت: «این بخش از توثیت برادر عزیزمان آقای ظریف که نوشته‌اند «ما فوراً تمام اقدامات اصلاحی (کاهش تعهدات) را به عقب برمی گردانیم» نیز با شرایط اعلام شده ایران ناهمخوان است و یا دست کم اینکه می‌تواند برای حرف سخنی «دو پهلو» تلقی شود. چرا که توقف مسیر کاهش تعهدات برخلاف نوشته ایشان «فورا» نخواهد بود، بلکه باید واقعی بودن لغو تحریم‌ها از سوی جمهوری اسلامی ایران راستی آزمایی شود. نه تنها مدیرمسئول روزنامه کیهان، بلکه مجلسی‌ها هم همین اختلاف دیدگاه را با دولت دارند. پس از شریعتمداری، مجتبی ذوالنوری، رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هم طی اظهارات مشابهی، تأکید کرد: «آقای ظریف می‌دهند که اگر طرف مقابل امروز برگردد ما فردا برمی گردیم، چنین وعده‌هایی پشتوانه قانونی ندارد و خلاف قانون است.» ذوالنوری هر گونه بازگشت به تعهدات را منوط به گزارش دولت و

پس از آن راستی‌آزمایی و تشخیص مجلس عنوان کرد.

پاسخ به چراغ سبز با اصرار بر موضع فشار

روز گذشته نیز ۲۲۰ نماینده مجلس طی بیانیه‌ای تأکید کردند مصوبه مجلس درباره لغو تحریم‌ها باید از ۵ اسفند اجرا شود و دولت به هیچ وجه حق به تأخیر انداختن اجرای آن ندارد. این اصرار و تأکیدها در حالی است که گروهی دیگر معتقدند که ایران باید پاسخ چراغ سبزهای بایدن را بدهد. احد رضایان قیبه‌باشی، کارشناس مسائل بین‌الملل با همین اعتقاد به «دیپلماسی ایرانی» گفته است: «به هر حال جو بایدن با وجود تمام مخالفت و به رغم تمام فعالیت‌ها، تلاش‌ها و تحولات دیپلماتیک مخرب مخالفان احیای برجام، پنج‌شنبه هفته گذشته سه گام مثبت را برداشته که علاوه بر تصویرسازی مثبت از آمریکانوپ رادر زمین ایران انداخته است.» او با بیان اینکه قطعاً باید ایران واکنش مثبتی رادر دستور کار قرار دهد و اتفاقاً آن را منعکس و رسانه‌ای کند، ادامه داد: «اگر این اقدامات در دستور کار قرار نگیرد ضمن نشان دادن چهره‌های مخرب از ایران باعث خواهد شد که تهران از هدف غایی خود برای رسیدن به منافع برجام باز بماند. یعنی قطعاً فشاری و لجاجت سیاسی و دیپلماتیک بر لغو تحریم‌ها به عنوان تنها پیش شرط به منظور بازگشت از

دیروز هفته‌نامه انگلیسی ساندی تایمز به نقل از یک مقام ارشد امنیت ملی آمریکا نوشت: «رفع تحریم‌ها قطعاً در راه است. شاید امروز یا فردا این اتفاق رخ ندهد اما تحقق آن قطعی است.» در این شرایط تصمیم ایران با وجود گروه‌های فشار داخلی چه خواهد بود؟

اقدامات کاهش تعهدات برجامی، نه تنها باعث لغو این تحریم‌ها نخواهد شد بلکه آمریکا و دیگر اعضای برجامی در یک اجماع در برابر ایران قرار خواهند گرفت و فشارهای بیشتری به تهران وارد کرد.»

عراقچی: نامه آمریکا بیشتر از یک اقدام نمادین است

برخی دیگر مانند کیهان و همفکران آن اما اقدامات هفته گذشته بایدن را نامی و فرمالیته و کاملاً بدون ارزش تلقی می‌کنند، در حالی که عباس عراقچی دیروز درباره آن گفت که «اقدامی که آمریکا در شورای امنیت انجام داد و نامه‌ای به رئیس این شورا نوشت و تمام نام‌های قبلی دولت ترامپ را پس گرفت، درست است آثار عملیاتی در رفع تحریم‌ها ندارد، ولی بیشتر از یک اقدام نمادین است.»

او با بیان اینکه این اقدام نوعی توبه از رفتارهای گذشته است، آن را دارای ارزش سیاسی و حقوقی خواند. هر چند که تأکید کرد چنین اقداماتی وقتی بحث تحریم‌ها می‌رسند ارزشی ندارند. این رویکرد، رفتار آمریکا را نوعی نرمش و انعطاف تلقی می‌کند اما رویکرد مقابل آنگونه که خبرگزاری اصولگرایی تسنیم در نشریه سیاسی خود تیتیر کرده، آن را «تله دیپلماتیک بایدن» می‌داند.

تجمع اعتراضی

نسبت به سفر گروسی به تهران

از این حیث واکنش‌ها به رفتارهای برجامی آمریکا در ایران متفاوت است. این تفاوت رادر سفر رافائل گروسی، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ایران نیز می‌توان دید. دیروز در حالی که او در ایران و در حال گفت‌وگو با علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران بود، گروهی در اعتراض به سفر او در برابر سازهان انرژی اتمی تجمع کردند. آنها با پلاکاردها و دست‌نوشته‌هایی در دست و با شعارهای «مرگ بر آمریکا»، «بایدن، ترامپ، اوپاما؛ قاتل ملت ما» خواستار اخراج بازرسان آژانس از کشور شدند. یکی از آنها به فارس گفته که «خسارت محض برجام تمام شده، صبر ما هم تمام شده و ما دیگر ساکت نمی‌نشینیم.»

آن تجمع، یکی از علائم گروه‌های فشاری است که قرائت دولت از برجام و رابطه با غرب را نمی‌پذیرند. تحلیلگران و ناظران سیاسی معتقدند که چه بسا این فشار در این برهه به کمک دولت آمده و دست‌ان را در برابر غرب پُر کند.

بن بست بزرگ

در مسیر احیای برجام

اما آنها در حین حال تأکید می‌کنند که تداوم و افزایش بیش از حد این فشار، ممکن است، برجام را به بن بست بکشاند. در همین ارتباط‌های برهانی، استاد دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران با اشاره به مصوبه مجلس درباره تعلیق پروتکل الحاقی به «انتخاب» گفته است: «البته اعمال فشار در بسیاری از موارد می‌تواند مفید باشد و چه بسا یک امتیاز و برگ برنده برای بایدن برابر جریان‌های داخلی آمریکا در حین بازگشت به برجام باشد، ولی نکته مهمی که باید در نظر گرفت، این است که فشارها نباید کار را به

عباس عراقچی دیروز اعلام کرد که به دنبال مصوبه مجلس نظارت‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر فعالیت هسته‌ای ایران ۲۰ درصد کاهش خواهد یافت. او گفت که ایران در حال بررسی پیشنهاد جوزف بورل برای جلسه با آمریکا است

بن بست بکشاند. این فشارها و مواضع می‌بایست دقیق و درست باشد و گر نه شاید یک مانع یا بن بست بزرگ را در مسیر احیای برجام ایجاد کند.»

خروج از پروتکل الحاقی نمادین خواهد بود

امادولت و حاکمیت در برابر گروه‌های فشار و فضای سیاسی دوگانه حاکم بر برجام چه خواهند کرد؟ دیروز هفته‌نامه انگلیسی ساندی تایمز به نقل از یک مقام ارشد امنیت ملی آمریکا نوشت: «رفع تحریم‌ها قطعاً در راه است. شاید امروز یا فردا این اتفاق رخ ندهد اما تحقق آن قطعی است.» آیا اگر آمریکا یک گام عملی برای لغو تحریم‌ها بردارد، ایران تسلیم این فضای دو گانه خواهد شد؟

قیه‌باشی در این خصوص معتقد است که «ایران در پنجم اسفند یا از توقف اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی منصرف خواهد شد یا اگر این اقدام را عملیاتی کند به صورت نمادین خواهد بود.» او پیش‌بینی کرده که ایران حتی یکی از گام‌های پنج‌گانه برای کاهش تعهداتش را نیز به عقب باز خواهد گرداند. بعید نیست که این پیش‌بینی درست باشد، چنانچه عباس عراقچی نیز دیروز اعلام کرد که به دنبال مصوبه مجلس نظارت‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر فعالیت هسته‌ای ایران ۲۰ درصد کاهش خواهد یافت.

او حتی گفت که ایران در حال بررسی پیشنهاد جوزف بورل برای جلسه با آمریکا است. اظهارات عراقچی در حالی است که فضای سیاسی موازی حاکم بر برجام، هر گونه مذاکره با آمریکا انفی می‌کند. باید دید در این جدال چه بر سر برجام خواهد آمد. آیا فشارها مادامی که در خدمت نتیجه باشند، ادامه می‌یابند یا اینکه در پی بستن روزنه‌ها از سر لجاجت و عناد ادامه خواهند یافت؟

روی موج کوتاه

بهنام محجوبی درگذشت

بهنام محجوبی، درویش گنابادی زندانی که از چند روز پیش به دلیل مسمومیت دارویی و وخامت وضعیت جسمانی‌اش به بیمارستان لقمان تهران منتقل شده بود، درگذشت. مصطفی دانشجو، کیل او عصر دیروز، سوم اسفندماه این خبر را در توئیتر منتشر کرد. سه‌شنبه هفته گذشته اخبار ضد و نقیض درباره درگذشت او به نقل از نزدیکان و اعضای خانواده‌اش در شبکه‌های اجتماعی انتشار یافت که متعاقب آن از سوی سازمان زندان‌ها و مسئولان بیمارستان تکذیب شد. گزارش‌ها حاکی از آن است که جسد او امروز در زادگاهش کرمان، به خاک سپرده می‌شود.

قالیباغ:

بودجه، مطلوب مجلس نیست

محمدباقر قالیباغ، رئیس مجلس در نطق پیش از دستور جلسه علنی دیروز مجلس شورای اسلامی، گفت: در نتیجه این فرآیند و رایزنی‌های صورت گرفته، خوشبختانه دولت با اعمال بخشی از اصلاحات مورد نظر مجلس در بودجه یک گام در تعامل با مجلس به نفع مردم برداشت و مجلس هم چندین گام برداشت و از بخشی از اصلاحات مدنظر خود چشم‌پوشی کرد. وی افزود: آنچه امروز پیش روی ماست، بودجه مطلوب مجلس نیست اما با توجه به ظرفیت‌های اجرایی و در تعامل با دولت حداکثر اصلاحات ممکن به نفع معیشت مردم در آن اعمال شده است.

مالکی:

بایدن با تهران وارد مذاکره خواهد شد

به گزارش ایسنا به نقل از رای‌ال‌یوم، نوری مالکی، رئیس ائتلاف دولت قانون عراق در گفت‌وگویی تلویزیونی با بیان اینکه با جو بایدن تقاضای دولت کنونی بسیار بهتر از دولت قبلی است، گفت: ما با توجه به روابطی که با رئیس‌جمهور جدید آمریکا دارم به نظر من وی در چارچوب پرونده هسته‌ای ایران وارد مذاکره خواهد شد. وی افزود: اگر هر یک از طرف‌های ایرانی یا آمریکایی از ما بخواهند که برای حل بحران میان دو کشور ورود کنیم، ما مانعی نخواهیم داشت و این مسئله به سود عراق نیز خواهد بود.

بامحور بازگشت بایدن به برجام برگزار می‌شود؛

نشست نتایه‌ها با اعضای کابینه‌اش درباره ایران

به گزارش ایسنا، به دنبال اعلام روز جمعه دولت آمریکا مبنی بر موافقت برای حضور در جلسه کمیسیون مشترک برجام، روزنامه اورشلیم پست در گزارشی از برگزاری نشست داخلی اعضای کابینه رژیم صهیونیستی برای بررسی تصمیم رئیس‌جمهور آمریکا مبنی بر پیوستن به مذاکرات برجامی با ایران خبر داد. بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل، بنی گانتز وزیر جنگ، گانی اشکنازی، یوسی کوهن رئیس سازمان جاسوسی موساد و میر بن شایات رئیس شورای امنیت ملی در این نشست حضور خواهند داشت.

سر لشکر باقری:

رزمایش‌های یکی دو ماه آخر دوره ترامپ با دستور رهبر انقلاب بود

سردار محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در دیدار با آیت‌الله‌نوری همدانی، گفت: در یکی دو ماه آخر دولت ترامپ، به امر فرماندهی معظم کل قوا، نیروهای مسلح ۱۰ رزمایش رادر سراسر کشور برگزار کردند که از قبل برنامه‌ای جهت برگزاری این رزمایش‌ها نداشته‌یم و به یکباره این رزمایش‌ها در حوزه‌های مختلف موشکی، هواپیمای بدون سرنشین، دریایی و پدافند هوایی پس از ابلاغ با قدرت برگزار و سبب شد تا شیطنت‌های دشمن در منطقه پایان بگیرد و مجبور شود که منطقه را ترک کند.

کرباسچی:

نامزدی محسن هاشمی منوط به

اجماع اصلاح طلبان است

غلامحسین کرباسچی، دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی در پاسخ به این پرسش که به نظر می‌رسد حزب کارگزاران تمایل زیادی برای معرفی محسن هاشمی برای نامزد شدن در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ دارد، به ایرنا گفت: اگر محسن هاشمی تأیید صلاحیت شود جز نیروهای فعال و توانمند است. البته مهم این است اولاً خود آقای هاشمی اعلام آمادگی کرده و ثبت نام کند، آن وقت اگر بعد از تأیید صلاحیت و حمایت و نظر جمع‌روی محسن هاشمی باشد، مورد او و دیگر اصلاح‌طلبان تصمیم‌گیری می‌شود.

رئیس کل دادگستری استان فارس افزود: متهم ردیف سوم پرونده به ۲ سال و ۶ ماه حبس تعزیری و متهم ردیف چهارم نیز به ۱۴ ماه حبس تعزیری در بخشی از پرونده و ۲ سال و یک روز حبس تعزیری دیگر در خصوص جرائم مطرح در این پرونده محکوم شده است.

هفتم، اینها بیشترین ممانعت‌ها، تخریب‌ها، فشارها و انواع ترندها را به کار گرفتند تا مانع از خدمات دولت‌نهم به مردم شوند. احمدی‌نژاد گفت: آنها حتی اجازه ندادند ما ساعت کار بانک‌ها را تغییر بدهیم که تا حدودی ترافیک سبب شود. رئیس‌جمهور پیشین کشور با بیان اینکه این آقای ۱۶ سال اخیر همواره به ضد بنده بوده و به شدت علیه من فعالیت کرده است، تصریح کرد: اینها انقلاب و کشور را ارت پداری خودشان می‌دانند.

مطرح کرد در سال ۸۴، با کمک دوستانش تا لحظه آخر سنگین‌ترین فشارها را به بنده وارد کردند که به نفع کاندید مورد نظرشان انصراف بدهم. بعدها هم مکه به دولت آمد در مجلس

شهردار سابق صدرا به ۶ سال حبس قطعی محکوم شد

نظر استان فارس پرونده مورد رسیدگی قرار گرفت و دادنامه بدوی با اصلاحاتی مورد تأیید قرار گرفت. حجت‌الاسلام والمسلمین سید کاظم موسوی همچنین با اشاره به اینکه جرائم صورت گرفته در شهرداری صدرا در قالب دو پرونده در دادگستری شیراز مورد رسیدگی قرار گرفته گفت: در یکی از پرونده‌ها موضوع رشوا و تشو و فسادهای مالی مطرح بود که این پرونده پس از رسیدگی اولیه با اعتراض متهمین هم اکنون در دادگاه تجدیدنظر در جریان رسیدگی است.

وی در خصوص پرونده دیگر این مسئول سابق که منتهی به

با صدور رأی قطعی در دادگاه تجدید نظر استان فارس، شهردار سابق صدرا در یکی از پرونده‌های جرائم ارتكابی مربوط به دوران تصدی مسئولیت به ۶ سال حبس تعزیری محکوم شد.

رئیس کل دادگستری استان فارس در این خصوص با بیان اینکه سایر متهمین این پرونده پیش از این در مرحله بدوی در شعبه ۲۰۱ دادگاه کیفری ۲ شیراز به مجازات‌های متعدد و حبس‌های طولانی مدت محکوم شده بودند، گفت: پس از تجدیدنظر خواهی متهمین پرونده در شعبه ۱۳ دادگاه تجدید

پاسخ تند احمدی‌نژاد به سخنان اخیر حداد عادل؛

دست فرح را می‌بوسید، حالا سوپر حزب الهی شده است

تشویق کند اما بعداً؛ اینکه این خانوم نپذیرفت و عکس دست‌بوسی فرح را نشان داد، شب ریختند نیروهای امنیتی در محل اقامت ایشان و کامپیوتر حاوی عکس را بردند و بعد هم دستگیرش کردند و بعد از ۲۰ روز زندان وی را تحت‌الحفظ آوردند پای هواپیما و از کشور اخراجش کردند. وی ادامه داد: این آقایی که این حرف‌ها را

به کارها وارد شدند، اوضاع کشور درست شود. محمود احمدی‌نژاد در ویدئویی در واکنش به اظهارات حداد عادل که گفته بود تکلیف احمدی‌نژاد روشن است و تأیید صلاحیت نمی‌شود، اظهار کرد: این آقای‌یادش نرود که وقتی با همسر شهید فاطمی ملاقات کرد و تلاش کرد ایشان را به مخالفت با دولت دهم

رئیس دولت نهم و دهم در واکنش به اظهارات اخیر حداد عادل گفت: چگونه می‌توانیم انتظار داشته باشیم که بانقش آفرینی عده‌ای که قبل از انقلاب دست فرح پهلوی همسر محمدرضا شاه پهلوی را می‌بوسیدند و بعد از انقلاب به تعییری رنگ عوض کردند و تبدیل به سوپر حزب‌الهی شدند و در نتیجه